

Informacja

dotycząca postępowania w przypadku zabłąkanych, rannych, padłych zwierząt domowych, gospodarskich, dziko żyjących

1. Zgodnie z art. 4. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U.2020.638), ilekroć w ustawie jest mowa o:
 - a) „**zwierzętach bezdomnych**” to zwierzęta domowe lub gospodarskie, *które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone* przez człowieka, a *nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały*.
 - b) „**zwierzętach domowych**” to zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza;
 - c) „**zwierzętach gospodarskich**” to zwierzęta gospodarskie w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;
 - d) „**zwierzętach wolno żyjących (dzikich)**” to zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka.

Zwierzęta padłe dziko żyjące, w szczególności: lisy, jenoty, borsuki, nietoperze *muszą być zabezpieczone przez lekarza weterynarii i przekazane do badań laboratoryjnych w celu pośmiertnego rozpoznania/stwierdzenia, że nie są lub są zarażone wścieklizną.*

Zwierzę ranne

1. Potracone w wypadku zwierzę nie zostaje zabite na miejscu, ale stan, w którym się znajduje, powoduje konieczność jego uśmiercenia, co stwierdza lekarz weterynarii.
2. Sposób dokonywania tych czynności określają przepisy ustawy o ochronie zwierząt - ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U.2020.638), rozdział 10. Ubój, uśmiercanie i ograniczenie populacji zwierząt.
3. W takiej sytuacji dopuszczalne jest użycie **przez osobę uprawnioną** broni palnej lub broni Palmera.
4. **Przepisy te dotyczą zarówno** zwierząt domowych, gospodarskich (również bezdomnych), jak i zwierząt dzikich.
5. W przypadku zwierząt domowych i gospodarskich śmiertelnie ranne zwierzę może być uśmiercone również za zgodą jego właściciela.

Zwierzęta domowe

1. **Obowiązek utylizacji zwłok zwierzęcych, wraz z obowiązkiem poniesienia z tego tytułu niezbędnych kosztów, w przypadku wystąpienia zgonu zwierzęcia na prywatnej posesji, obciąża każdorazowego właściciela nieruchomości.**
2. **Obowiązek usuwania z nieruchomości padłych zwierząt nakłada na właściciela, posiadacza lub zarządzającego nieruchomością art. 22.**

Ust. 1. Właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością są obowiązani utrzymywać ją w należytych stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, w szczególności:

pkt. 3. usuwać padłe zwierzęta z nieruchomości

ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U.2019.1239 z późn. zm.).

3. **Ustawa nakłada wprost obowiązek usuwania zwłok zwierząt (nie ma przy tym znaczenia, czy zwierzę jest domowe, gospodarskie, czy dzikie) na właściciela, posiadacza lub zarządzającego nieruchomością, na terenie której zwierzę padło.**
4. **Na właścicielach nieruchomości, a nie na gminie, ciąży obowiązek usuwania zwłok padłych zwierząt (z tym zastrzeżeniem, że w świetle przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dn. 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 774/2002, Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm., nie dotyczy to zwłok zwierząt padłych w środowisku naturalnym).**
5. Jak wynika z art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt, **chodzi tu o zwierzęta** utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza (domowe) lub gospodarskie, o których mowa w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, **które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone, a ustalenie ich właściciela nie jest możliwe.**

Zwierzęta dzikie

1. Pierwsze rozwiązanie to obciążenie kosztami utylizacji zwłok dzikich zwierząt Skarb Państwa. To on bowiem w myśl przepisów prawa łowieckiego, jest właścicielem dziko żyjącej zwierzyny łownej.
2. Ewentualne roszczenia należy kierować do ministra właściwego do spraw środowiska, jako naczelnego organu administracji rządowej w zakresie łowiectwa, albo do właściwego samorządu województwa, sprawującego administrację w zakresie łowiectwa, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej (art. 6 i 7 prawa łowieckiego).
3. Istnieje również możliwość wystąpienia o zwrot poniesionych nakładów od sprawcy wypadku.

Zarządca drogi

1. Zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 1 prawa o ruchu drogowym, zabraniającym pozostawiania na drodze przedmiotów, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu ruchu. **Zabite w wypadku zwierzę należy usunąć z drogi.**
2. **Kierowca** może to zrobić samodzielnie, a jeżeli nie będzie to możliwe, powinien powiadomić o tym fakcie Komisariat Policji w Dobrym Mieście.
3. Obowiązek utrzymania porządku i czystości na drodze **należy do jej zarządcy.**
4. **Podmiotem uprawnionym do wydania poleceń uprzątnięcia przeszkody utrudniającej ruch jest Policja.**
5. **Ustawa o odpadach nakłada obowiązki na posiadacza odpadów**, którym jest zgodnie z jej art. 3 ust. 3 pkt 13 każdy, kto faktycznie nimi włada. **Posiadaczem odpadów jest podmiot władający nieruchomością, na której odpady się znajdują.**
6. **Odpowiedzialność za usunięcie zwłok padłych zwierząt z terenu nieruchomości obciąża jej posiadacza.** Nie oznacza to konieczności osobistego usuwania zwłok zwierzęcych, ale przynajmniej pokrycie kosztów tych czynności.

7. **Obowiązek ten dotyczy również zarządców dróg publicznych**, co zostało zapisane w art. 5 ust. 4 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

Utylizacja

1. Gmina zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy warunki niezbędne m.in. do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziała z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie.
2. **Do obowiązków zarządu drogi należy** także zbieranie i pozbywanie się odpadów zgromadzonych w urządzeniach do tego przeznaczonych i utrzymanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
3. Czynności te może wykonywać również przedsiębiorca, *posiadający wydane przez Wójta zezwolenie*.
4. Gmina posiada podpisane umowy z zakładami prowadzącymi odbiór i utylizację padłych zwierząt gospodarskich czy domowych, a **koszty związane z tymi działaniami obciążają ich właścicieli**.

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U.2019.2010) art. 3. ust. 2. pkt. 15 Gmina zapewnia zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie.
2. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2020.110).
3. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U.2020.470) art. 4. pkt 20 . wykonywanie robót porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, *tym samym, usuwanie zwłok padłych zwierząt*.
4. Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U.2020.638) rozdział 10. Ubój, uśmiercanie i ograniczenie populacji zwierząt.
5. Ustawa z 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U.2020.67) - *zwierzę łowne, znajdujące się na terenie wsi, osady, nie można zaliczać się do kategorii zwierzęcia bezdomnego, gdyż definicja tych zwierząt odnosi się jedynie do zwierząt domowych i gospodarskich*.
6. Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U.2020.797 z późn. zm.)